

Ragip Zarakolu: Tam zamanı

Posted on 27/01/2015

Halkların Demokratik Partisi (HDP) İstanbul milletvekili Sabahat Tuncel'in, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne (TBMM) sunduğu Ermeni Soykırımı'nın tanınması ve 24 Nisan'ın ulusal yas günü olarak ilan edilmesini talep eden yasa teklifine yönelik olarak, tam da çözüm sürecinde, şimdi bunun sırası mıydı diye bir soru yöneltilebilir.

Ben, evet, tam zamanı diyorum. Tarihi ile yüzleşmekten kaçınan, "bir daha asla" demeyi beceremeyen bir Türkiye'nin kalıcı bir barışa ulaşması asla mümkün olmayacaktır. Çözüm sürecinin en önemli ayaklarından biri de tarihimizle yüzleşmektir.

Sebahat Tuncel, tarihi bir önem taşıyan teklifinde "Cumhurbaşkanı Erdoğan, Meclis'te Ermeni soykırımı için özür dilesini" de istedi. Cumhurbaşkanın, TBMM'de resmi olarak özür dilemesinden sonra, Cumhurbaşkanı olayın yaşandığı yerde halka hitaben özür metnini okuması teklifi de son derece anlamlı.

Örneğin, 24 Nisan'da tutuklanan aydınların bir meçhule doğru yola çıkarıldıkları. Haydarpaşa Garı'nın basamaklarında tarihi özürün dile getirilmesi, Türkiye'de resmi tarih ve totaliter ideoloji ile gerçek bir kopuşu simgeleyecektir. Willi Brand'ın Varşova'daki

Yahudi Gettosu'nda Alman halkı adına dilediği özür gibi.

Haydarpaşa İstasyonu, aynı zamanda Alman emperyalizminin Bağdat Demiryolu projesi ile Orta Doğu'ya yayılma projesinin bir simgesidir. Arap çöllerinde, Allahuekber dağlarında ölmek için askere alınan halk çocuklarının sevkiyet merkezidir.

“Haydarpaşa garında

1941 baharında

saat on beş.

Merdivenlerin üstünde güneş

yorgunluk ve telâş” diye anar bu mekanı Nazım Hikmet.

HDP'li Sebahat Tuncel, kanunun gerekçesinde söylediklerine katılmamak mümkün değil:

“Türkiye’de toplumsal barışın sağlanmasının ve devlet ile toplumun yeni bir toplumsal sözleşme ile bir gelecek tahayyülü sunmasının önünde, son zamanlarda gündeme 38 Dersim katliamı yanı sıra yaşanmış pek çok insanlığa karşı işlenen suç bulunmaktadır. Dersim dışında Maraş, Sivas, Çorum katliamları, Ermenilerin soykırımı uğratılması, 12 Eylül askeri darbesi ile tüm muhalif kesimlere yönelik devlet teröründen kaynaklı işlenen insanlık suçları gibi pek çok yaşanmış olay bulunmaktadır.”

Özür dilemeyi ve cezasızlığa son vermeyi beceremeyen Türkiye, devresel olarak her 10 yılda bir farklı kesimleri kurbanlaştırmıştır. Devlet adeta, “iç” ve “dış” düşman olamadan yaşayamaz bir agıta dönüşmüştür.

O zaman da gerçek dönüşümün sağlanması açısından, eksterminatör devletin temellerinin atıldığı 1915 tarihi ile açık ve net olarak yüzleşmek, özür ve tazmin gereklerini yerine getirmek, olmazsa olmaz şart haline gelecektir.

Kanun teklifine göre devletin, bence askeri ve MİT arşivleri de dahi olmak üzere açılması, insanlığa karşı işlenmiş suçların tekrarlanmaması bakımından bir garanti teşkil edecektir.

Özür dileme resmi olarak yapıldıktan sonra en fazla 1 yıl içerisinde, konuya özgü TBMM’de yasa ile Hakikatleri Araştırma Komisyonu kurularak, gerçek anlamda bir soruşturmanın yapılması, daha sonraki dönemlerde işlenmiş olan bu tür suçların soruşturulmasının da önünü açacaktır.

Teklifte maddi ve manevi tazminat verilmesini ve yasal düzenlemeler yapılmasının öngörülmesi önemli. Teklifte ayrıca olayın yaşandığı günün “Ulusal Yas” olarak ilan edilmesi çağrısı da çok anlamlı. Çünkü, aslında 1915 Soykırımı sadece Ermeni halkının değil, Türk ve Ermenilerin de, diğer Anadolu halklarının da ortak travma acı ve utandırıcıdır.

Teklifin gerekçesinde 1937-38 Dersim, Maraş, Sivas, Çorum katliamları, 12 Eylül askeri darbesinin “devlet teröründen kaynaklı işlenen insanlık suçu” olarak değerlendirilmesi de son derece tutarlı.

2012 yılında TBMM’ye, Ermeni soykırımının tanınması ve özür dilenmesi doğrultusunda cezaevinden bir dilekçe yollamıştım. Bu dilekçe “yok” sayıldı.

1998 yılında, üyesi olmakla onur duyduğum Soykırım Karşıtları Derneği, Almanya’da yaşayan Türkiyeliler arasında Ermeni Soykırımı’nın tanınması ve özür dilenmesini talep eden bir dilekçeyi imzaya açmış ve TBMM’ye 10 bini aşkın imza ile bu dilekçeyi iletmışti. Ancak bu imzalar da, geldikleri yere Almanya’ya iade olunmuştu.

2009 yılında tarihçi Ara Sarafyan'ın 550 TBMM üyesine yolladığı 1915 yılı belgeleri de iade olunup Meclis'e sokulmamıştı.

Umarım Sabahat Tuncel'in teklifi ciddiye alınır ve gereği yerine getirilir.

Kaynak: [Özgür Gündem](#)